

Штотыднёвік, выдаецца з красавіка 2001 года, выходзіць шточнацвер, выдавец і заснавальнік ТДА «Дзеньпрыес»

12 – 18 лютага 2004 года

№ 3 (175)

Кошт 500 рубліў

Гарбасты лёс

«Лесвіца закаханых», што вядзе ад Старога і Новага замкаў усё ж будзе адрастайтравана. Гарадзенскія рэстаўратары аберглі чуткі пра нібыта запланаванавае знішчэнне «Лесвіцы» і сцвярджаюць, што з мэтай зрабіць прагулкі гарадзенцаў ля Нёмана больш прымечнымі, папулярныя сходы плануецца падсвяціць адмысловымі ліхтарамі.

– У траўні 2003 года наша рэстаўрацыйна-практычная майстэрня атрымала заказ на стварэнне праекту рэканструкцыі «Лесвіцы» і маста паміж замкамі. Мост ужо рэстаўруецца, а наконец лесвіцы яшчэ вядуцца распрацоўкі, якія пасля мусіць быць якія ўзверджаны кіраўніцтвам нашай установы, – адзначыла ДНЮ кіраўнічка аддзела рэстаўрацыі юнітарнага прадпрыемства «Гроднаградзяніпраект» Вольга Слічка.

Сёння малада ў кампания бязык называють гэтым, некалі рамантычным, сходы да Нёмана «Лесвіцай закаханых». Паразіўшыя бутэлькі, недапалкі цыгарэтай ды ўсялякае смещце паміж хмызью. Эта месца не для закаханых, а хутчэй для зборышчаў ардынарных вылівоў ды вулічных забікаў. Нездarma там рэгулярна курсуюць міліцыйскія нарады. А некіх пяцьдзесят гадоў таму ўсё было інакш...

Маладосць любімых сходаў

У сярэдзіне мінулага стагоддзя «Лесвіца закаханых» спрауды апавядала свайму тытулу. Пасля ваеннае ліхалецца і напаўголонай другой паловы саракавых, ужо ў 1950-я яна мела досьы салідны выгляд і стала месцам сустэрнай тадышишнай савецкай мады. І не дзіва, бо ў паблізкім гісторычным бульвары жыдоўскай сінагогі месціцца стэдэнцкі інтэрнат гарадзенскага педыстытута.

Працяг на стар. 3

«Лесвіца закаханых». На ўзмежку 1950-60-х гадоў тут было вельмі ажыўлена...

Перамогі і паразы старшыні Тадэвуша Гавіна

Прэзентатыя кнігі ганаровага старшыні Саюза палякаў на Беларусі Тадэвуша Гавіна пад назвай «Перамогі і паразы» адбылася ў мінізноўшчыні ў школе № 36. Арганізаторам мерапрыемства выступіў Гарадзенскі гарадскі аддзел СПБ.

Кніга Тадэвуша Гавіна распавядае пра няпросты юшчэўшы шлях яе аўтара, пра ўсведамленне ім сваёй нацыянальнай ідэнтычнасці і пра барацьбу за адроджэнне польскай нацыянальнай сідомасці на Беларусі. На гэтым шляху ў Тадэвуша Гавіна было шмат перамогаў: стварэнне найбуйнейшай грамадской арганізацыі на Беларусі, стварэнне польскамоўнага штотыднёвіка, будова польскіх школаў... Але быў і паразы.

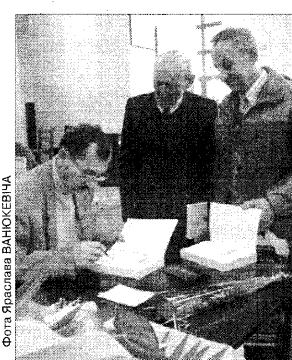
– Самай галоўнай сваёй паразай я лічу, тое, што не перадаў арганізаціі

умоўах сябрэй СПБ быў вымушаныя гласаваць за тое, каб выбраныя часткі кнігі ганаровага старшыні ўзарганізацыі быў надрукаваны ў газете, заснавальнікам якой з'ўяліца СПБ. Апошніяе патлумаччы адзін з прысутных:

– Я лічу, што гэта вельмі шкодливая і патрабная кніга. Наклад яе не вялікі і таму быў добра, каб Glos nad Niemtu надрукаваў яе фрагменты. Будзем спадзявацца, што Кручкоўскі, які цэнзуруе нашу газету, не забароніць гэта зрабіць.

І ўсё ж такі мерапрыемства прайшло ў дабразычлівым і аптымістычным настроі. На заканчэнне прысутныя заспявалі Тадэвушу Гавіну традыцыйнае польскае «Sto lat».

Альгерд ТАЛКАНІЦА

Тадэвуш Гавін (злева) падпісвае кнігу сябрам

Падлішыся!!!

ДЕНЬ атрымаў першы ліст! Аўтар ліста – жыхар горада Барысава – Алекс Шустоўскі. Спладар Шустоўскі, які пачуў пра ДЕНЬ з рэпаражу на радыё СВАБОДА, віншч ПАГОНЯЎцаў з вяртаннем у журналістыку. Акрамя таго, ён узгадае, што газета з назваю ДЕНЬ выходзіла на пачатку 90-х у Ресей і мела славу чорнасоценага выдання.

– Няўжо не маглі ПАГОНЯЎцы прыдумаць іншую назув для беларускай газеты? – задаеца пытаннем спладар Алекс. – А можа такі выбар траба разумець як то, што вы збраешася працягваць традыцыі чорнасоценага «Дня»?

Адразу скажу, што адносіны да чорнасоценага «Дня» самыя, як і ў кожнага прыстайнага чалавека – рэзка адмоўныя. І ў беларускім мове, супрауды, шмат добрых словаў, якія маглі бы стацца называць нашай газеты. Толькі проблема ў тым, што не мы выбрали гэтую назуву.

У сувязі з тым, што ўлада не даволіла нам зарэгістраваць новае выданне ў Гродне, давядось пераймаць зарэгістраваную газету. Прымчы не ў Гродне, а ў Менску. Да таго ж з'явілася на рускай мове... Аднак, пасля нядоўгіх развагаў, мы вырашилі, што мэш адно расейскае слова ДЕНЬ у беларускамоўнай газете, гэта значыць лепш, чын не мець аничага.

Яшчэ адно пытанне цікавіць спладара Шустоўскага: як і дзе набыць «ДЕНЬ»? На жаль, адзінай магчымасцю атрымліваць нашу газету, засташацца падліска. Прычым выключна праз пералічэнне грошай на рахунак нашага Менскага выдаўца. Падліска на месці каштавае 2000 рублёў, а на квартал – 6000.

Збраўцы пералічненне найліней практычнае «Беларусбанку», які бярэ мінімальнай плату за пераводы. У граfe «Атрымальнік» пісанчыце «ТДА «Дзеніпрэс», УИН 190193963». Наш рабунак: 3012000011850 у «Белгазпрамбанку», ягоны код – 742. Свой адрас і прызвішча падавайце разборліва. У граfe «від плацажу «напішце: «Падліска на газету «ДЕНЬ». Уэтым месцы патрабона таксама пералічыць месцы, на якіх афармляеща падліска.

Ксеракопію квіткі, з адзнакай аб пералічненні грошай, неабходна перадаць ці пераслаць у рэдакцыю, альбо на гарадзенскі адрас: вул. Карла Маркса, 11 (другі паверх). Там жа Вам дадаць усе кансультаты па афармленіі падліскі (тэлефон: 72-29-96).

Гарадзенцам газета дастаўляецца адмысловым кур'ерамі ў дзень выхада – у чацвер. Жыхары Гарадзенскага атрымліваюць ДЕНЬ звычайнай поштай на наступны дзень пасля выхаду. Падліскіцы з іншых раёнаў, зразумела, атрымліваюць нашу газету з большым спазненнем.

Але, усё ж такі, атрымліваюць!

Мікола МАРКЕВІЧ

У Гродне

читалі...

...30 год назад...

«...Давняя шефская дружба связывает два коллектива: Гродненскую мебельную фабрику и односельский колхоз «Прогресс». Рабочие и сельские труженики не только помогают друг другу в выполнении государственного плана в уборке урожая, но и совместно проводят выходные дни, полезно и интересно отыкают...»

Сельская новы, 14 лютага 1974

Гонар будзем мець

Кнігу Гонару ўпершыню ў сваёй гісторый заснаваў Гарадзенскі аблвыканкам. Такім чынам, чыноўнікі паспрабуюць надаць жыхарам Гарадзеншчыны маральны стымул для падвышэння прадуктыўнасці працы. У Кнігу патрапіць тия «выбітныя грамадзяні», хто, на думку мясцовых

органаў выканайчай улады, зробіць значны ўнёсак у сацыяльна-еканамічнае развіццё нашага краю. Ацонку пасляховасці задумы чыноўнікаў аблвыканкама даюць сёння нашыя эксперыты і наведвалынікі сайта pahonia.promedia.by

Ці ўздыме Кніга Гонару працоўны дух гарадзенцаў?

3A

■ **Казімір Рахата**, дырэктар Лідскага раённага сельскагаспадарчага ўнітарнага прадпрыемства «Мажэйкава». Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нациянальна-га сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародным спраўам і нацыянальнай бяспецы. Заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, кандыдат эканамічных навук:

– А чаму б і не. Я так разумею, што ў гэту Кнігу будзіцца заносіца прызвішчы годных людзей. Мы ў сябе таксама практикавалі маральнага стымулявання. У нас штосьці падобнае ёсьць у сельсавецце і людзі нармальная разговою. Няхай сабе і нечым цяне з застойных часоў. Я, асабіста, падтрымліваю ідею стварэння Кнігі Гонару. Сам я ў падобных кнігах ні разу не трапляў. Ці хачэў бы? Ну, сам сябе я ў кнігу заносіць не буду. Адным словам, стварэнне Кнігі падтрымліваю.

СУПРАЦЬ

■ **Аляксандар Прудзіэла**, дацэнт кафэры «псіхічныя курсы з курсам агульнай психалогіі Гарадзенскага Дзяржаўнага Медычнага ўніверсітэта»:

вольваюць гэтую патрабу.

У любым падручніку па психалогіі кіравання можна прачытаць, што адпаведны маральн-психалагічны клімат падышыце прадуктыўнасць працы на 18-20 %. Але ва ўмовах сэнсічнай Беларусі, калі зуровенъ заработка платы не адпавядаюць ўзроўню цінёў, любое маральное стымуляванне прынцыпова не падышывае на працоўны дух насельніцтва. Мы пачынаем задумаваць: хто мы такія, якое месца занімаєм у грамадстве ці з яўляеміся мы сацыяльна значымымі асобамі, – толькі тады, калі за牢авленыя нашыя «дэфіцитарныя» патрабу – пасці, папішь, здабычі вактру, атрымліваць добрыя заробак. Чалавек больш за ўсё башцца не сміріць, а страты крыніцы даходу.

«Побітавыя» патрабы – гэта патраба чалавека ў сацыяльным признанні. Маральная занятасць даследавалася сваіх «дэфіцитарных» патрабу – пасці, папішь, здабычі вактру, атрымліваць добрыя заробак. Чалавек больш за ўсё башцца не сміріць, а страты крыніцы даходу.

Ці ўздыме Кніга Гонару працоўны дух гарадзенцаў?

16,7 % – для мяне любое прызнанне – гэта стымул

60% – хай плацяць больш, тады і гонар будзе

20% – я і без Кнігі Гонару працуя на знос

3,3% – трэба адраджаць старыя добрыя традыцыі

Вынікі інтэрнет-голосавання на <http://pahonia.promedia.by>

Беларуская апазіцыя атрымала прызнанне

Усясветнага руху за дэмакратыю. На пачатку лютага беларускі змагары за свабоду і дэмакратыю, разам з дэмакратамі Судану, рухам ракі Мано да ізраільскімі і палестынскімі грамадскімі арганізацыямі, былі ўніверсітэты «Данінай аддзялазе дзеля дэмакратыі».

У лісце «Данінай аддзялазе», які быў уручены старшыні Партыі БНФ Вінцэнту Вячорычу, гаворыцца, што Усясветны рух за дэмакратыю выказвае салідарнасць з мірнай барацьбай «за дэмакратыі і чалавечую годнасць», якую вядзе дэмакратычны рух у Беларусі.

Ці лічыце вы сябе беларускімі апазіцыянарамі?

Чакаем ваших меркаванняў у пятніцу 13 лютага з 18 да 19 гадзін на тэлефоне:

72-29-96

...20 год назад...

«Замеры станкі в ремонтно-механіческом цехе. В трупурном убранистве конференц-зала. Здесь собирались рабочие, инженеры-техники, работники и служащие ПО «Азот» имени С. Притыцкого, чтобы почтить память Генерального секретаря ЦК КПСС, Председателя Президиума Верховного Совета СССР Юрия Владимировича Андропова.

Гродзенская праўда, 13 лютага, 1984 года

...10 год назад...

«...Некалькі сочень чалавек сабраліся ў гэты дзень на падворку дома, што прымыкае

да плошчы Леніна. Тут... адбылася сустэрча народных депутатата... з варшавскімі. Гарадскія ўлады не санкцыянувалі яе, расплюмчыўшы гэта тым, што ініцыятаўры не прытрымліваліся прадугледжанага законам парадку арганізацыі такіх акцыяў. А ў арганізатораў было сваё меркаванне... Дэпутат гарадскога Савета Ю. Мацко, дэпутаты аблсанкага Савета А. Пяткевіч і Я. Скрабоцкі, народны дэпутат... М. Маркевіч выказаў свой пункт гледжання на паўднічную і эканамічную сітуацыю ў нашай рэспубліцы...»

Гродзенская праўда, 19 лютага 1994 года

Праз лінзы Алеся ЧОБАТА

Пенсія

Пенсія – гэта гроши, якія старэйшыя людзі атрымліваюць за то, што жылі і працаўлі пры сацыялізме. Тады не было беспрацоўя. Наадварот, было поўна дурной работы, на якую людзі бракавала. Пры сацыялізме мелася быць усім добра, там зараўбы былі малыя і роўныя, а пенсія – «быле дажыць да смерці».

Там кожны свежаспечаны пенсіянер... ішоў да работы, каб дарабіць пенсію. Так, мага майчы-бухгалтар быў ў гарачым цэху, а бацька-настаўнік – у качагарах. Сацыялізм быў бедны, але роўны – таму яго мелі да спрэядліў.

Несправядлівасць пайшла ціпер, капі – рынак, інфляцыя... Пра гроши, гроши, гроши... Пенсія, як спрэядлівасць, гэта адзінство, што засталося нашым бацькам, чым жыць было не жышцём, а будовай сацыялізму, які памэр яшчэ раней за іх.

Цены блігуць – пенсія даганяе. Пенсія даганяе – цены блігуць... Пра цены бацькі ўжо не гавораць, гавораць пра пенсіі, бо цены ад чорта, а пенсіі яны зарабілі, потым дарабілі і цяпер маюць іх за спрэядлівасць. Адзінай шчырая вера ў спрэядлівасць і пенсіі. Гэта значыць, каб пенсіі хапілі ўсім разам да саме смерці кожнага пасобку.

Ціпер гэту веру біруча ламаць. Тым ламаць, што падышываюць у кожную зіму пенсію. Пасля чаго, дзеўчынка месяцаў пасля ўслед шаляюць цены. І чым вышы расце пенсія – тым менш застаща бацькам спрэядлівасці. Таму што ў нашым гасцінні Краі, ёсьць мноства асёлых чужых пенсіянеру, якія не хадзяць дарабіць пенсіі: па качагарках і гарачым цэхамі, якія не маюць бацькі. Ім то было не трэба, бо яны – палкоўнікі і генерал-палкоўнікі. І пенсіі ў іх былі такія, пра якія ў газетах не пісалі.

Ціпер гэтыя генеральскія пенсіі на кожны канец зімы, біручы, згодна з інструкцыяй, падышываюць штотысяч на 162 тысяч палкоўнікаў – 50 тысячай кожнаму нішто-ніпрашто. Пасля чаго бюджет іде ва-банк і дзеўчынка месяцаў расціць цены.

Я не пытаю, чаму савецкім чэкістамі і танкавым палкоўнікамі плаціць пенсіі Рэспублікі Беларусь – плаціць бі Рэспублікі Федэрэцыя, калі яна «правопреемница СССР», але я не разумею, чаму пры дэфіцыце бюджету, кожнае падышыненне пенсіі падышыце савецкіх палкоўнікаў над маймі бацькамі.

Я разумею так, што на 18% мела б расці самая малая пенсія. А трохі большая – на 15%, а яшчэ большая – на 10%, а тым палкоўнікам – на 0%. «Уравнілкові?» Не, праства спрэядлівасць на старасць. А там смерць параўнене. Там усе будзе роўны.

Халуйства наше перад палкоўнікамі савецкімі – вось цэлы бюджетны дэфіцит Беларусі і няма больш важных, іншых прычынаў.

Лічба 9/19

153

згубленыя гарадзенскімі рэчы захоўваюцца сёня ў стале знаходзяцца адзінства падарожнікі Ленінскага раёна г. Гродна. Сядзіба знаходзяцца падважаючыя даументы: паштарты, вясныя билеты, працоўныя кніжкі, пасведчанні а правах на ільготы, пенсійныя пасведчанні і пасведчанні аб інваліднасці. Ёсьць таксама сінія спартовая сумка з лахманамі і медалі Другой сусветнай вайны. Аблугувае стол знаходзяцца старэйшы інспектар Азэла па бяспечы і правападлік Сяргей Вечар. Калі не знаходзіцца ўладальнік, паштарты і вясныя билеты Сяргей Вечар праз тыдзень перадае ў паштарты стол і вясныкамат. Астатнія рэчы знаходзяцца ў стале на прайця ўласцівіцца месяцаў, пасля чаго здаюцца ў даход дэяржавы.

Праз гэтую браму ў свой час хадзілі каралі...

Гарбасты лёс

Працяг. Пачатак на стар. 1

Крху пазней да сходаў далучылі старанна выбеленны тумбы з вазамі-кветнікамі, якія выклікалі ў аматараў вечаровых майстров на вясёле здзілленне, бо рэзка кантраставалі з навакольнай зелянінай і былі своеасаблівымі майстрамі ў паўзмроку. Але тады ў ССРС насаджалася ўсеагульная «мода» на старанна пабеленыя балюстрады, бардзюры, розныя тумбы да помнікаў, вазаў ды іншых малых архітэктурных формаў...

Карэнныя гарадзенцы, якія жылі яшчэ «за польскім часам», успамінаюць пра хроны ход на працаўлауне Хрышчэнне ад Пакроўскага сабору да Нёману. Шлях студзенская працэсія пралягала якраз на месцы тых самых сходаў. З цэлі замерзлае ракі загадзя выразаўся вязліны ледзяніны крыж, і з крыжа падобно палонкі бралася вада для асвячэння. Цікава, што справа і злева ад сходаў, на ўзбярэжжы, жаўнеры польскага войска выстаўлялі дзве гарматы, і пасля ўрачыстага асвячэння епіскапам крыжа і палонкі, з тых гармат у салютавалі...

На ўзмежку 1950-60-х гадоў рух на лесвіцы быў вельмі ажыўлены, бо да нёманскае берагу быў «прышвартаваны» легендарная двухпавярховая баржа-рэстарацыя «Паплавок», дзе магло адначасна «весела гуляць і выпіваць» больш за 100 чалавек. У выходныя, зразумела, зборалася немалая чарга жадаючых пабываць на «Паплавку». У тия «застольныя часы» мілыніяны быў рэдкім гасцем як на самой лесвіцы, так і паблізу рэстарацыі. Па свядчанні старых гарадзенцаў, яны, у адрозненні ад цяперашніх стражу парадку, хадзілі без палак – «дэмакратызатаўру». І гэта звольшага была ахова абкана кампарты, што месціцца ў Новыям замку. Ім таксама часам хацелася выпіці і закусыць у «Паплавку» – падалей ад вачі партыйных босаў... А у 1970-я ўспаміны па той баржы-рэстарацыі даўно сплылі па Нёмане ў нябыт.

У мінулым стагоддзі знакамітыя

сходы некалькі разоў да паловы затапляліся вясновай паводкай і натуральным чынам разбураўліся. На розных уладненых узроўнях ішла гаворка пра рэстаўрацыю сходаў, але...

Рэстаўрацыя у прастрацыі

Па словах аўтарытэтнага гарадзенскага архітэктора Аляксандра Штэна, які да нядынага часу на працы 10 гадоў узначальваў абласное аддзяленне Саюзу беларускіх архітэктараў, канцепцыі рэстаўрацыі Старога і Новага замкаў разам з мастаком існавала яшчэ 15 гадоў назад. Але тыя сходы да Нёмана ніхто з сур'ёзных спецыялістаў не лічыў нейкай гістарычнай каштоўнасцю.

Мабыць таму навуковы кіраўнік праекту рэканструкцыі маста менскі архітэктор Уладзімір Бачкоў увогуле не ўлічыў у сваіх рэстаўрацыйных канцепцыях аднаўленне «Лесвіцы закаханых». Паводле ягонага праекту ад «Лесвіцы» не павінна было застацца і следу. Але з гэтym не пагадзіліся гарадзенскія юлды. І кампраміс быў знойдзены. І вось, нарэшце, у траўні мінулага года УП «Гроднарэстаўрацыя», якая падпрадкоўваеца Упраўленню культуры аблвыканкама аформіла заказ на праектныя працы. Сама ж «Гроднарэстаўрацыя» і займаеца рамонтам маста. Фінансаванне праекту ажыццяўляеца працьблываніем.

– *Пра поўную гістарычную рэканструкцыю маста не можа ісці гаворкі*, – распавядае Вольга Спічка. – *Зараз маста мае трэы прафесіі, а рэйн жа іх было чатыры плюс драўляная частка ля брамы Старога замку. Першы этап рэканструкцыі – закрыццё існуючага маста і пабудова часовага драўлянага пераходу.* Прэкт выкананы і запушчаны ў реалізацыю. Але калі будзе закончана рэстаўрацыя асноўнага маста – невядома, бо ўсё зараз залежыць ад фінансавання...

Аднаўленне гістарычнай спадчыны ў апошні час становіцца каньком беларускіх уладаў. Разлік прости – атрымальнік пад гэтую шляхетную спрабу замежных інвестыцый. Таму і паўстаюць з неверагоднай хуткасцю размаштыя планы па аднаўленні таго ці іншага гісторыка-архітэктурнага обекта.

Што тыцыца аднаўлення «Лесвіцы закаханых», па словам Вольгі Спічкі, ужо зробленыя неабходныя замеры. У перспектыве «Лесвіца» мае быць добра асветленая ліхтары. Рэстаўратарка паведаміла, што аб ём працы рэстаўратараў у самім Гродне ды вобласці настолькі вялікі, што яны не ўстане яго адужыць. Усе аўкты рэстаўрующа (ші будуюцца «пад даўніну») паставуло. Найбольш інтэнсіўна праца ішла лястася, бо 2003 год быў абвешчаны прэзідэнтам «Годам добраўпаратавання Беларусі».

Трэба раіца з народам і спецыялістамі!

На тле будаўніцтва і рэстаўрацыі ў Гродне, меркаванне сабры Саюза беларускіх архітэктораў Раланда Жамойціна гучыць з пузной долей адчно:

– *У мене даўно стварылася ўражанне, што ў нас у справе аднаўлення гісторыка-архітэктурнай спадчыны ніхто ніколі суп’ёна не раіца ани з широкай грамадскасцю, ани з паважанымі спецыялістамі ў гэтай галіне.*

На думку Раланда Жамойціна, усе «гандыёны праекты» выгадныя толькі падрадчыкам-выканацям, якія маюць шанец наблагадзя падзарбай. Іх не цікавіць далейшы лёс аўкты:

– *Проста на розных узроўнях улады прымаеца рашэнне і распачынаюцца працы. Пра наступствы ніхто не думае. Галоўнае, каб былі працы пад праектом. А іх апасля можа, як гэта частка ў нас здарвецца, і не хапіць...*

Аднаўленне гістарычнай спадчыны ў апошні час становіцца каньком беларускіх уладаў. Разлік прости – атрымальнік пад гэтую шляхетную спрабу замежных інвестыцый. Таму і паўстаюць з неверагоднай хуткасцю размаштыя планы па аднаўленні таго ці іншага гісторыка-архітэктурнага обекта.

Юры ГУМЯНЮК

Апытацце *Гудзя*

Якія адметныя гарадзенскія мясціны вы бы паказалі гасцям горада?

Алена Папкова, пенсіянка

– У нас вельмі добры горад. Мне асабіста больш за ўсё падабаецца Стары Замак. Я часта там гуляю з унукамі.

Кацярына Пятрова, Марына Сопат, дзеяцілісткі школы-ліцея №1

– Безумоўна, Каложскую царкву і Замкі. Яшчэ нам падабаецца цэнтральная частка горада ўвечары. Там такія агні прыгожыя!

Даша Раманюк, студэнтка ГрдзУ

– Я бы парадаў наведаць Каложскую царкву – гэта самы стары будынак у Гродне. А яшчэ сінагогу, хоць яна і наполову разбураная. Да складна не павяляя б турыстаў да драмтэатра ўвечары – там столькі п'яных!

Алег Дроб, зваршчык

– Паркі ў нас суперовыя, Замкавая вуліца вельмі прыгожая. Ну і музей, безумоўна. Я быў у гісторыч-

ным музеі з год таму, мне спадабалася.

Сяргей Крылоў, радыёінжынер

– Адзін брук на вуліцы Савецкай чаго варты! Ну і ў зааларк варты схадзіць, ёсьць там цікавыя экзэмпляры.

Станіслаў Войшэль, дворнік

– Я больш за ўсё люблю месца, дзе працую, дзе наводжу парадак. Унукам ваджу ў музей – гэта ж наша гісторыя. Яшчэ варты схадзіць у Собор, Каложскую царкву, Фарны касцёл – старожытны будынак ўсё цікавы.

Сяргей Ішановіч, доктар

– Сваіх гасцей я бы вывез за горад ці ў Пышкі – там хоць паветра свежае. Шкада, што Аўгустоўскі канал для наведальнікаў закрыты. А ў Гродне з адметнасцю варты ўвагі Стары Замак, зааларк і помнік Элізе Ажэшка.

Аптывалі

**Надзея ЕФІМЕНКА,
Юлія ДАРАШКЕВІЧ**

Самыя значныя архітэктурныя страты Гродна паводле Таццяны Маліноўскай:

Што было	Калі знішчалася	Што сёння
Фара Вітаўта, помнік XVI ст.	1961 год	Сквер паміх вуліці Замковай і Савецкай плошчай.
Касцёл Святога духа, помнік рэнэсанснай архітэктуры, XVI ст.	Пачалі знішчаць з 60-х гадоў XIX стагоддзя	Адміністрацыя Ленінскага раёна, па вуліцы Савецкай
Дамініканскі касцёл, XVII ст.	Канец 60-х гадоў XIX стагоддзя. Знішчаны расейскімі ўладамі "дабы не было соблазна местном населенні"	Сквер на вуліцы Савецкай, дзе помнік Сакалоўскому.
Гарадзенская ратуша, XVIII ст.	1947-1948 гады	Частка Савецкай плошчы
Кармеліцкі касцёл, XVII ст.	Канчаткова знішчаны пасля Другой сусветнай вайны	Будынак Приёrbанка ля піўзаводу
Палац Радзівілаў, XVIII ст.	Канчаткова знішчаны ў 40-ых гады XX ст.	Частка сквера "пад танкам" паміх вуліці Баторыя і Маставой
Будынак старога чыгуначнага вакзала, XIX ст.	Сярэдзіна 80-х гадоў XX ст.	Станіцка для аўтамабілю паміх чыгункай і крамай "Сладарожнік"
Палац Станіславава з вялікім дваром XIX-XX стст. Другіх-Любецкіх	Пасля Другой сусветнай вайны	Будынак аднай з кафедральнага Аграрнага ўніверсітэта па вуліцы Ціміразева
Сядзіба Панямянчы, палац Урсын-Няміцэвічай	Разбураеца апошнім 20-30 год	Выкрыстоўваеца пад жытло бамжамі
Рэальная вучэльня, пач. XX ст.	Разбуранне цягнецца апошнім 20 год	Адміністрацыйны будынак Аграрнага ўніверсітэта на рагу вуліцы Акадэмічнай і 1 мая

Таццяна Маліноўская, старэйшая выкладніца кафедры беларускай культуры Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. У 1988-1992 гадах начальнік аддзела гісторыка-архітэктурнага даследаванняў інстытута «Гроднарэстаўрацыя»

Аформіць падпіску на газету «День» вам дапамогуць:

У Гродне – вул. Карла Маркса, 11;

У Менску – Інтэрнацыональная, 16 – 226.

Даведкі па телефонах: (0152) 72 29 96; (017) 206 55 08.

Фронт маладых

У Гродне створана абласная структура незарэгістраванай маладзевай арганізацыі «Малады Фронт». Узначаліў Раду арганізацый Алеся Зарэмбюк, 21-гадовы дэпутат Мастоўскага раённага Савета дэпутатаў.

Прыярытэтам сваёй дзеянасці на пасадзе старшыні Алеся Зарэмбюк наўз ажты́ную падрыхтоўку маладзі да выбараў у парламент Беларусі і мясцовыя Саветы.

Абласная арганізацыя «Маладога

Алеся Зарэмбюк

Фронту» аб'яднала ў сваіх шэрагах прадстаўнікоў дзеяціў рэйнага Гардзеншчыны.

Шукаем перспективы

Перспективы Беларусі будуть амбэркаваны ў Гродне ў панядзелак 16 лютага.

У дыскусіі возьмёт ўдзел старшыня Таварыства Беларускай мовы імя Францыска Скарыны Алег Трусаў, які агучыў даклад на тэму станаўлення беларускай дзяржайнасці. Гісторык

Алег Трусаў працаў дэпутатам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь XII-га склікання.

Дыскусія пачнется а 19 гадзіне ў сядзібе Гарадзенскай арганізацыі ГА «БНФ Адраджэнне», па адрасе: К. Маркса, 11. Уваход волны.

I.П.

Школа сыплеца

Але чыноўнікі ўпэўнены: вучням і настаўнікам нішто не пагражает

У школе-ліцэі № 1 тыдзень таму аблаліася тынкоўка на лесвіцы паміх 2 і 3 паверхам. Праз два дні ўчні аблаліася парапет у школьнім цырку, змісцілася адна са сценой! Ці пагражает такі стан школы вучням і настаўнікам? Гарадзенскія чыноўнікі перакананы, што не.

Сярэднестатыстычная школа?

Аблал парапета аблаліася ўчні з пятніці на суботу. Відавочна, улічышы волыт трагедыі ў Краснапольскай школе, кіраўніцтва вобласці надзвычай аператыўна адреагавала на здарэнне. Паводле нашай інфармацыі, месца здарэння пасля аблалу наведалі старшыня Гарадзенскага аблвыканкама Уладзімір Саўчанка, яго намеснік Марыя Бірукова, намеснік старшыні гарадзенскага гарвыканкама Валянцін Лявонаў...

Тым часам, у школе праходзяць нарамльныя заняткі. Толькі праход пад «небяспечнай» лесвіцай перакрыты.

– Настаўнікі нам забараняюць хадзіць пад лесвіцай. Праход заставіў партамі... Але калі захочаш, можна хуценька прабегчы, – гаворыць вучаніца 5 класа школы-ліцэя № 1.

Будынак цшу зачынены і агароджаны дротам. Паводле словаў супрацоўніць школы, на працягу апошніх 15 гадоў ци не выкарыстоўваўся і нікія заняткі там не адбываліся.

– Такая сітуацыя з будынкамі школы складаеца з вясны, і нічога новага не адбылося... Будынак старава... Сення ў школе ідзе нарамльны вучэбны практэс. Намі прыняты ўсе аблікованыя меркі бяспекі. Тэрмопрыя агароджана... Дзецым нічога не пагражает!... Мы ўважліво сочым за тым, каб тынкоўка захоўвалася належным чынам, – гаворыць дырэктар школы-ліцэя № 1 Анна Дулуб.

Апошні рамонт школы, па словаў дырэктара, адбыўся ў 1997 годзе. Школьны цыр быў пабудаваны ў 1970 годзе.

– Я быў вам раіла замест таго, каб

Сення будынак школы-ліцэя ўпрыгожвае аварыйная агароджа

цікавіцца толькі нашай школай, праехаца па іншых школах горада і асаніць іх стан, – гаворыць Анна Дулуб. Не я думку, стан школы-ліцэя № 1 не адрозніваецца ад стану сярэдністатастычнага гарадзенскай школы.

Усе будзе добра?

– Тут ніяма пра што размаўляці! Будынак цшу даўно не выкарыстоўваецца... Есци рашэнне пра ягоны знос, ужо нават гроши выдаткованы... Працы распачніцца ў красавіку... Атрымалася так, што ён трохі раней пачай сыпаца... Што ж ты

тычыцца лесвіцы ў школе, то ёсьць тэхнічнае пасведчанне, выдадзенае праекціроўчыкамі аўтым, што яе

стан нікому не пагражает... Афіцый

на зялёй, што школа знаходзіцца

у нарамльным стане, таму я не бачу

нікай патрэбы друкаваць нейкія ар-

тыкулы і, такім чынам, сеяць пані-

ку сярод бацькоў і вучняў... А то адваліца адна цэгla, а вы тут распішаце невядома што, – заяўві карэспандэнту ДНЯ начальнік дзяржайнага пажарнага надзору Гарадзенскага гарадскога аддзела па надзвычайных сітуацыях Іван Койта. Паводле ягоных словаў, стан некаторых гарадзенскіх школаў выклікаў патрэбу дадатковага яблыкаўца.

– Гэта цяпер і адбываецца, – гаворыць Іван Койта. Аднак паведаміць пра колькасць школаў, якія прыцягнулі ўвагу спецыялістаў, ён адмовіўся.

Нагадаем, што яшчэ 29 студзеня ў Гродне была створана адысловая камісія, якая правярае стан гарадзенскіх школаў. Я узначаліў намеснік старшыні гарвыканкама Анатоль Кунаш.

Дадатковай інфармацыяй пра становішча гарадзенскіх школаў валодаюць у аддзеле адукацыі Гарадзенскага гар-

выканкама.

– Адмысловая камісія правярала ўсе школы гораду... Пытанні былі толькі па школе № 34, якая збудавана па паводле таго самага праекта, што і Краснапольская школа... Усе астатнія школы нікіц здзяўваг не выклікалі... Па школе-ліцэі № 1 я нікога сказаць не могу, таму што асабістасць на месцы здарэння не была, – гаворыць начальніца аддзела адукацыі Гарадзенскага гарвыканкама Вероніка Родзіна.

Нягледзячы на ўесь аптымізм гарадзенскіх чыноўнікаў, сітуацыя ў краіне не дас падставаў для такай самаўпэўненасці. Толькі з 4 на 5 лютага, паводле афіцыйных дадзеных Міністэрства па надзвычайнім сітуацыям, адбыўся аблал 21 даха будынкаў рознага прызначэння.

Андрэй АДЛЯНІЦКІ

«Польшча» вяртаецца!

Тэлевізары жыхароў мікрапаёна Фолаш на працыгу мінілага тыдня «трэсла».

Другога лютага ААТ «Гарант», якое займаеца аблугаўваннем калектыўных антэн, спыніла магчымасць прыёму ў гэтым раёне Першай праграмы польскага тэлебачэння. Увечары наступнага дні TVP 1 была вернута, аднак, сёння нікто не можа сказаць упэўнена, што будзе далей з папулярнай сярод гарадзенцаў праграмай.

Паводле інфармацыі супрацоўнікаў ААТ «Гарант», адключэнне адбылося на падставе загаду № 208, выдадзенага Міністэрствам інфармацыі 30 снежня 2003 года. Нагадаем, што згодна з гэтым загадам, TVP 1 пераведену ў так званы «дадатковы» пакет тэлепраграмаў, з магчымасцю прыёму якіх трэба дадаткова плаціць. Адключэнне TVP 1, з іягам часу, павінна было распаводзіцца на ўсіх горадах. Аднак, ужо праз дзень пасля адключэння, польская праграма была вернута.

– Так, на Фолашы мы сапраўды адключылі «Польшчу», але потым вярнулі... Цяпер праграма пайсюдна прымаеца нармальна, – патлумачыў намеснік дырэктара ААТ «Гарант» Іосіф Сіцко.

У Міністэрстве інфармацыі выветлілі падрабязнасці «знікнення і вяртання» TVP 1 нам не ўдалося.

– Гэта нейкая лухта, што вытут у сваёй газэце напісалі... «Міністэрства інфармацыі глушыць TVP 1»... Мы тут усе смяяліся! Нікто нікога не глушыць... Гэта цалкам беспадставная автвінаваніна!... Мы нікога загада на адключэнне польскіх праграмаў не давалі... Адключэнне – гэты ініцыятыва «Гаранта», – заяўляла начальніца аддзела аналіза дзейнасці электронных СМІ Міністэрства інфармацыі Ніна Раеўская.

Мясцовы ўлады запісалі вяртанне папулярнай тэлепраграмы на экраны тэлевізораў гарадзенцаў на свой рахунак.

– Польшча застагацца! Нікто яе адключыць не будзе... Гэта ўсё «Гарант» перабывае!... Мы зварнуліся – і Міністэрства інфармацыі дало нам адпаведнае тлумачэнне... Польшчу можна будзе глядзець, – запазіўніва начальнік Управління інфармацыі і друку Гарадзенскага аблвыканкама Уладзімір Амелька.

Паводле кіраўніцтва «Гаранта», адключэнне TVP 1 не было іх уласнай ініцыятывой.

– Міністэрства інфармацыі ўзгадніла нам пакет праграмаў, трансляцыя якіх абліковаваць, і «Польшча» туды не патрапіла... Тому мы вымушаны быці не адключыць, але потым быті нарады і прынята рашэнне яе вярнуць. Я на 100% адстойкі ўпэўнены, што «Польшча» застагаецца! Як мне сведаецца, менскія таварыши, што намі кіруюць, не надта разумеюць нашу сітуацыю... Ну як гэта ўзяць і адключыць мясцовы палікам «Польшчу»? Прывім нікай пагрозы гэта праграма не наяде! Перад усім, па «Польшчы» гарадзенцы глядзяць надвор’е, «правойнікі» і тату падобныя рэзы... Яе адключэнне становіцца спрэці палітычнай. Мы нібуть вярніміся да маразма, які быў да 1985 года... Такога сабе, нават, Леанід Іліч не дазваляй..., – гаворыць Іосіф Сіцко.

Паводле кіраўніцтва «Гаранта», адключэнне TVP 1 не было іх уласнай ініцыятывой.

– Міністэрства інфармацыі ўзгадніла нам пакет праграмаў, трансляцыя якіх абліковаваць, і «Польшча» туды не патрапіла... Тому мы вымушаны быці не адключыць, але потым быті нарады і прынята рашэнне яе вярнуць. Я на 100% адстойкі ўпэўнены, што «Польшча» застагаецца! Як мне сведаецца, менскія таварыши, што намі кіруюць, не надта разумеюць нашу сітуацыю... Ну як гэта ўзяць і адключыць мясцовы палікам «Польшчу»? Прывім нікай пагрозы гэта праграма не наяде! Перад усім, па «Польшчы» гарадзенцы глядзяць надвор’е, «правойнікі» і тату падобныя рэзы... Яе адключэнне становіцца спрэці палітычнай. Мы нібуть вярніміся да маразма, які быў да 1985 года... Такога сабе, нават, Леанід Іліч не дазваляй..., – гаворыць Іосіф Сіцко.

Андрэй ПАЧОБУТ

Гарадзенская рок-князёўна

Жыве на Пярэсельцы, співае ў рэстарацыі «Беласток» і чытае вершы Дануты Бічэль

АЙША – гэты гарадзенскі рок-гурт з экзатычнай назвай ужо дады набыў вядомасць сярод аматараў року. Гурт з'яўляецца лаурэатам фестывалей «Басовішча» і «Рок-губерталіі». Акрамя своеасаблівой музыкі, увагу слухача прыцягвае незвычайны голос вакалісткі – Вікторыя Фінская. Сёння АЙША працуе над новай праграмай, презентацыя, якой мае адбыцца праз некалькі тыхдняў. Пасля гэтага Вікторыя Фінская і АЙША распачнучы штурм беларускага музичнага аліту.

Усё гэта рок-н-рол

З рок-музыкай Вікторыя Фінская сузынулася ўпершыню ў 12-год. 1989... У Гродне прыехаў знаміты расейскі гурт «Ария»...

– Яны выступалі на адкрытай пляцоўцы на стадыёне «Чырвоны Сцяг». Гэта недалёка ад майго дому, але я спешыла на дах, каб лепш было чуваць музыку. Мянэ гэта так захапіла, што на наступны дзень я пастряглась «пад вожык», – успамінае Вікторыя Фінская. Гэта дзецичнае захапленне і вызначыла я далейшы лёс.

– Я начала слухаць «цяжкую» музыку... Тады, акрамя «Арии» з'явіўся янич і «Чёрны Кофе»... Ну я поўтым захацела і самой навучыцца граць на гітары. Першы юркі мне даў настайнік фізкультуры, які быў лідэрам школьнага ВІА, – успамінае Вікторыя.

Захапленне музыкай вызначыла і выбар прафесіі. Пасля 9 класа Вікторыя паступіла ў Гарадзенскую вучылішча мастацтваў, дзе пазнёмілася са сваім будучым мужам – барабаншчыкам Сяргеем Фінским.

– Усё, чаго я дасягнула ў жыцці, набыла, дзякуючы вучылішчу мастацтваў. Яно дало мне Сяргея... Для што тут шмат казаць, яно дало мне ўсё... Падаецца, што пасля вучылішча можна толькі працаць у клубе і атрымліваць марныя гроши... Але, усё, чым я сёння жыву, дало мне вучылішча..., – гаворыць Вікторыя.

Фінік

На той час Сяргей Фінскі (у народзе – проста Фінік) быў ужо дастатковая вядомы музыкантам у колах гарадзенскага андзграўнда. За яго плячымі быў узел ў брутальнам хард-коравым гурце Wake UP. Менавіта гэты гурт, на пэўны час, акрэслі накірунок развіція гарадзенскіх рок-сцені і быў у Гродне бяспсречным лідэрам. Але на момант сустэрчы з Вікай, Сяргей ўжо стаўшы экстремальная музыка. Свае музичныя эксперыменты ён працягнёў у гурце Jungle X-mas і беларускамоўным праекте АЙША.

– Уесь час граць адное і тое ж на-дакічвае. АЙША – гэта быў больш мяккі праект. Ствараўся ён специяльна пад Віку. Мы пазнёміліся пад час уступных экзаменаў. Потым патрапілі ў адну группу і сядзелі за адной партай. Я начаў пабіраць музыку пад яе вершы. Так усё і пачалося, – успамінае Сяргей Фінскі. Па яго словам, назва АЙША з'явілася пад час размовы з сябрамі і спадабалася, бо атрымалася «прыгожае, экзатычнае спалучэнне літараў».

Вікторыя Фінская на «Рок-губерталіях»

Нават уласнае вяселле яны пераўтварылі ў карнавал

Сёння Сяргей Фінскі – не толькі рок-музыкант, але і паспяховы арганізатор рок-канцэртаў у Гродне.

Слава прайшла побач

Вікторыя, акрамя беларускамоўнага праекта АЙША, узельнічала яшчэ і ў цалкам расейскамоўн – поп-праекте вядомага гарадзенскага прадзюсера Вічаслава Лукашэвіча.

– Гэта была «папса», але «папса» бывае рознай... Хоць накірунак, канешне, быў акрэслены... Я на ўсё жыццё запомніла, як мы сядзелі ў машыне побач з «Кафейні», а Слава какі: «Прыйдзе час – і я буду выступаць на адной сцене з Пугачовай.» Гэта была ягоная мэта... Ну я тады падумала: «Ну-ну, гавары-гавары...» А цяпер гляжу – яму ўжо недалёка засталося...

Супольны праект праіснаваў нядоўга. На нейкі час, у выніку фінансавых складанасцяў, Вікторыя змяніла

месца жыхарства, а калі праз паўтары гады вярнулася ў Гродна, дык убачыла побач з Лукашэвічам Вікторыю Дзэмінчук.

– Я памятаю, як прыйшла на «сэйшэн» у «Гробна» і Слава мне кажа: «Вікторыя, тут твае песні співае будзець...» І выходзіць Дзэмінчук... Гэта быў гэты першы выступ у горадзе... Песня «Ароль» – гэта моя песня. Яна, канешне, была перароблена, але моя... Мне вельмі балюча было... Песні мае – кавалак душы, а співае іх іншыя... Я, нават, сварылася, а цяпер прыемна, што такім чынам я спрынёлілася да іх славы, – гаворыць Вікторыя.

У 1998 годзе гарадзенка Вікторыя Дзэмінчук атрымала другую прэмію на Міжнародным конкурсе маладых выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-1998». Сёння яна разам са сваім прадзюсарам Вічаславам Лукашэвічам, не беспаспяхова, спрабуе рабіць кар'еру ў Маскве.

Супольны праект праіснаваў нядоўга. На нейкі час, у выніку фінансавых складанасцяў, Вікторыя змяніла

Пярэселька, «Беласток» і паэзія

Сёння Вікторыя разам з Сяргеем жывуць у прыватным доме на Пярэсельцы, сумнівам занядбаным раёне горада, відавочна, спісаным на страты сённяшніх кірауніцтвам Гродна.

– Ці Пярэселька – гэта Гарлем? Ну не ведаю... Хаця, канешне, «неграў», гэта значыць, чорных адзлаўжвання алкаголем, тут шмат. Я б парайнула Пярэсельку з беларускай вёскай. Усе ўсіх ведаюць – ёсць свая атмасфера... Канешне, восеню ці зімой тут цяжкавата, але зато вясной вельмі прыгожа. Калі б нам тут не падабалася, мы б змянілі месца жыцтва, – гаворыць Вікторыя.

Кожны вечар Вікторыя співае ў рэстарацыі «Беласток», з якога дарэчы вышаў на праstry шоў-бізнеса Валерыя Скаражонак, лідар адной з рэйнкарнай славутых «Песніароў».

– Рэстарацыя – гэта праца, а канцэрт – гэта творчасць... Але да працы таксама трэба падыходзіць прафесійна. У рэстарацыі спалучаецца прыемнае з карысным... Мне падабаецца співаць і я співаю кожны дзень. Рэстарацыя таксама мне шмат чаго дала... Гэта добрая трэніроўка для голаса. Ды і прыемна, калі пасля твае выступа людзі падыходзяць, каб адзначыць твой голас. Гэта праца дазваляе заробіць на жыцці. Гэта не вялікія грошы, але жыць можна. Такі речай мене задаваленне, таму што паніці завод, фабрика, дэве смены напаўняюць мене жахам, – сівярджае Вікторыя.

АЙША – адзіны гарадзенскі гурт, які актыўна супрацоўнічае з вядомымі беларускімі патэатамі. У новым альбоме гурта будзець песні на вершы Данечль і Юрыя Гумянюка.

– Вельмі прыемна працаць з такімі людзьмі. Спачатку мы пазнаміліся з Юрай. І амаль адразу началі з ім супрацоўніцтво. Чаму менавіта пазэй? Проста навокал столікі песен пра каханне, а творчасць і Юры і Данечль Янаўны, нядзеляні на ёсць адзінственні паміж імі, нязвыклая. Іх вершы адрозніваюцца ад таго, што співаюць навокал... У нас было дзве песні, а тэкстай да іх не было.. Калі мы ўбачыў вершы Данечль Янаўны, дык здзівілася, бо яны, піўты, спецыяльна для нас былі створаны. Мы ўскладаем вялікія надзеі на песню «Хлопчык малітву співае», – гаворыць Вікторыя.

Рок-н-рольны шлюб

Праз трынаццаць гадоў знаёмства, Сяргей і Вікторыя сталі мужам і жонкай.

– Калі ў ЗАГС-е сказали, «абвяшчаю вас мужам і жонкай», усе нашыя сябры ў адзін голас ўздыхнули... Ну, нарэшце, дачакаліся... У нас вельмі ўдалая сям'я! У нас ёсць агульная справа.. Гэта буй-гандоўвае, – пераканаўна Вікторыя.

Шлюб Вікторыі і Сяргея сапраўды ўлетнік «Юныя касманаўты» адбыўся сапраўдны карнавал, на якім прысутнічала амаль уся гарадзенская публіка.

– На вяселлі мы амаль, што не паблісі за мікрофон, – усміхнёша Вікторыя. – На сваім уласным шлюбе, мы самааддана выконвалі ролю

тамады... Ну што зробіш, калі мы з ім работнікі культуры.

Незвычайнай было ўсё: касцюмы маладых («Артаныкі і Канстанцыя»), тамада, ролю якога выконваў дыктар гарадзенскага тэлебачання Аляксандар Енджеўскі, «живая» музыка ад лепшых гарадзенскіх рок-гуртоў, стрыптызы-шэрак і, безумоўна, шлюбныя пярэцэнкі, якія для пары рокеру з саломы зрабілі гарадзенскую мастаку Тамару Блудаву.

– Мне хацела часціці незвычайнай. Я ж у рэстарацыі наглядзелася на нашыя вяселлы. Вось і прыдумалі мы такое, – гаворыць Вікторыя.

– Тое, што мы так доўга цягнулі, гэта вынік майго стаўлення да шлюбу, як да найкай фармальнасці. Акрамя таго, было шмат выпадкаў ў рок-тусоўцы, калі чалавек ажаніўся і зник... Пасля шлюбу я пастроўся, і вось цяпер чуткі ходзяць, што нібыта мяне жонка пастроўла, – сівярджае Сяргей.

Будучыня

Калі б ў Гродне праводзіўся конкурс на званне Гарадзенскай рок-князёўны, без усялякага сумнення, ёй бы стала Вікторыя Фінская. Моіны экспрэсіўны голас і непаўторная цеплыня гарантуюць ей гэтася званне. Але ці знойдзе АЙША сваі месцы на музычным Аўтам? Адказаць аднозначна на гэтае пытанне ў сённяшніх умовах нельга... Беларускамоўнаму гурту вельмі складана знайсці сваі месцы ў краіне, дзе фактычна ніякі шоў-бізнес, дзе сироткі конкурсантаў фестываля «Еўрабачэнне» ніякі ніводнай песні на роднай мове...

– Музыка – гэта для мяне ўсё... Я не могу пабудаваць вежу, але я могу напісаць песню... Вельмі хочацца данесці сваю музыку людзям, праўбіца на радыё і тэлебачанне. Калі не атрымаеца? Дык будзем-граць для сябе. Музыка гучыць у майі душы, і яна павінна мец высіце... – упэўнена заяўляе Вікторыя.

Андрэй Адляніцкі

■ Данута Бічэль: – Вікі вельмі таленавіты чалавек, у яе вельмі прыемны і дастатково нязвычайні для рока голас... Вельмі хацела, каб яна «правілася»... «Айша» зрабіла некалькі песен на месцы вершы... Адна з іх – дастатковая рокавая, другая – больш лірчнай... Да рока я заўсёды добрая ставілася. Памятаю, калі «Беларускай Маладзёжнай» ладзіла хіт-парад, дык я заўсёды арганізоўвала школьніку, каб яны паштоўкі дасылаці ў падтрымку «Мрой». Між іншымі, дзякуючы такім данамонам «Мроя» займаўа ў гэтым хіт-парадзе першыя месцы... Некалькі гадоў таму Н.Р.М. праехаў і я таксама пайшла на канцэрт. Набываю ў касе билет, а у мяне пытаяцца: Вы гэта для сябе? Ну я і кажу так. Дык касірка мне на дзвеяць рад билет прадала, бо баялася, што мяне затопчы... А там навокал мяне была моладзь, якая скакала і танчыла... Чудоўны канцэрт зімой!

– **■ Вікторыя Бічэль:** – Вікі вельмі таленавіты чалавек, у яе вельмі прыемны і дастатково нязвычайні для рока голас... Вельмі хацела, каб яна «правілася»... «Айша» зрабіла некалькі песен на месцы вершы... Адна з іх – дастатковая рокавая, другая – больш лірчнай... Да рока я заўсёды добрая ставілася. Памятаю, калі «Беларускай Маладзёжнай» ладзіла хіт-парад, дык я заўсёды арганізоўвала школьніку, каб яны паштоўкі дасылаці ў падтрымку «Мроя». Між іншымі, дзякуючы такім данамонам «Мроя» займаўа ў гэтым хіт-парадзе першыя месцы... Некалькі гадоў таму Н.Р.М. праехаў і я таксама пайшла на канцэрт. Набываю ў касе билет, а у мяне пытаяцца: Вы гэта для сябе? Ну я і кажу так. Дык касірка мне на дзвеяць рад билет прадала, бо баялася, што мяне затопчы... А там навокал мяне была моладзь, якая скакала і танчыла... Чудоўны канцэрт зімой! Мне гэта такі зарад бадзёрасці дало... Увогуле сеннішнія месцы ўчлені пра рок-музыкі падмачоўваю мой унук, які сам спрабуе граць рок. Так што я за рок!

Нарабілася

Наркадылера – 29-гадовага беспрацоўнага гарадзенца – затрымалі аперацыі ў момант продажу некалькіх доз сінтэтычнага наркотыку метамфітаміну. Пры вобсюксі ў ягонай кватэры былі знайдзены 80 грамаў гашыша, 70 грамаў метамфітаміна і тры кілаграмы марыхуаны. «Трава» была расфасавана ў пакеткі па 20-100 грамаў. Гэта самая буйная партыя наркотыка, затрыманых у блігучым годзе. Аднаго граму пашашка наркаманам хапае на 5-7 «доз», кожная з якіх у наркадылераў каштую 15-20 даляраў ЗША.

Амаль дзве з паловай тысячы літраў спірту хаваў у сваім гараже жыхар вёскі Малахавічы, што ў Гарадзенскім раёне. Алкаголь быў разліты ў 200-літровыя бочкі і маленькія каністры. Гаспадар гаворыць, што спірт набыў для ўласнага карыстання. Аднак, супрацоўнік аператыўнага-пошукавага ад-

дзела УУС сцвярджаюць, што, як праўла, такія буйныя партыі безакцызна-га алкаголю выкарбыстоўваюць для вырабу «левай» гарэлкі і ўвядзца на пра-даж у суседнюю Польшчу, дзе спірт каштует ўдвай даражэй.

Груз коштам амаль 452 мільёны рублёў затрымалі гарадзенскія муніцы-пальныя на памежным перахадзе «Бераставіца». Праз беларуска-польскую мяжу маскоўскай бізнес-сцэны спрабавалі пра-везці 37 партатыўных рэнтген-апара-таяў, якія выкарбыстоўваюць ў стоматоло-гії. Каб зніці кошт «растаможкі», уладальнікі груза амаль палову тэхнікі не ўнеслі ў дэкларациі. Не выключа-на, што пасля суда сучасныя замежныя рэнтэнты з'явяшчы ў гарадзенскіх зуб-ных паліклініках.

Юлія ДАРАШКЕВІЧ

Жонка пра-куора пад лупай органаў

Аддзел па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Гарадзенскага аблыс-канкама адмовіў ва ўзбуджэнні крымінальнай справы супраць дырэктара ТАА «Прамысловага-гандлёвай палата СПБ» Людмілу Сіду. За ўхіленне ад падатку і парушэнне заканадаўства Сідо прызначынута да адміністрацыйнай і дысыпілінарнай адказнасці. Незаплачаныя фірмай падаткі ў памеры 3.584.577 рублёў вернуты ў бюджет. Такі вынік праверак ТАА кантрольнымі органамі Гарадзенскай вобласці. Але ставіць кропку ў гэтай скандальнай справе яще рана.

«Улічваючы, што тэрмін праверкі скончыўся, а сабраныя матэрыялы не дастаткова для фармавання доказанай базы суп'ектыўнага боку злачынства... ва ўзбуджэнні крымінальнай справы адмовіць», – гаворыць ў пастаўце Зыгмунт Пелуць.

У мінулым годзе дзейнасць ТАА «Прамысловага-гандлёвай палата СПБ» захвалялася ў цэнтры ўзлагі праваходо-вых органаў. Паскары Зыгмунда Пелуці, праверкі фірмы праводзіліся Кантрольна-рэзвізійным упраўленнем (КРУ) Міністэрства фінансаў па Гарадзенскай вобласці. Падаткавы інспекцый Ленінскага раёна Гродна і Аддзелам па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Гарадзенскага аблыс-канкама. Па выніках праверак на фірму былі накладзеныя санкцыі ў памеры 15.867.019 рублёў. За ўхіленне ад падатку, завышаную выплату каманд-ровачных расходаў і спансанне дэзві-нага паліва, Людміла Сідо была аштрафавана і прызначынута да дысыпілінарнай адказнасці. За «поспехі ў працы» заснавальнікамі ТАА ёй вынесена вымова.

На думку аднаго з заснавальнікаў «Прамысловага-гандлёвай палаты СПБ» Зыгмунда Пелуці, ад моманту ўзначалення фірмы Людмілай Сідо, там пачалі адбывацца падзорныя рэчи: супрацоўнікамі «Прамысловага-гандлёвай палата», на працягу апошніх гадоў, неаднойчы парушалася падаткаве і валютнае заканадаўства.

– ТАА арганізоўвала падэздкі, аплаты за іх бралася ў валюце. У матэ-риялах праверкі ёсць паказанні людзей, якія з экспкурсіі расплачваліся валютай. Улік срошай не вёўся, неўкіх падцверджанніяў аплаты людзей не атрымвалі... Куды далей пайшлі грошы, так і не выяснялена. Людміла Сідо – жонка начальніка адзела па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыйнай пра-куоратурой Гарадзенскай вобласці Уладзіміра Сідо... Толькі гэтым я могу пат-

Упершыню Уладзімір Сідо праславіўся, калі абвінавачаў журналіста Паўла Шарамета

лумачыць тое, што ўзбуджаць крымінальную справу адмайлоўца на падставе недахопу часу», – гаворыць Зыгмунт Пелуць.

У мінулым годзе дзейнасць ТАА «Прамысловага-гандлёвай палата СПБ» захвалялася ў цэнтры ўзлагі праваходо-вых органаў. Паскары Зыгмунда Пелуці, праверкі фірмы праводзіліся Кантрольна-рэзвізійным упраўленнем (КРУ) Міністэрства фінансаў па Гарадзенскай вобласці. Падаткавы інспекцый Ленінскага раёна Гродна і Аддзелам па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Гарадзенскага аблыс-канкама. Па выніках праверак на фірму былі накладзеныя санкцыі ў памеры 15.867.019 рублёў. За ўхіленне ад падатку, завышаную выплату каманд-ровачных расходаў і спансанне дэзві-нага паліва, Людміла Сідо была аштрафавана і прызначынута да дысыпілінарнай адказнасці. За «поспехі ў працы» заснавальнікамі ТАА ёй вынесена вымова.

Але ставіць кропку ў гэтай скандальнай справе яще рана. У польскому праваходоўных органаў падтрымлівалася сумеснае падпрывемства ТАА «Белдо-замех». Як ужо выясняецца АБЭЗ, «Прамысловага-гандлёвай палаты», дырэктарам якой ёўляецца Людміла Сідо, супрацоўнічала з СП ТАА «Белдо-замех». Але ставіць кропку ў гэтай скандальнай справе яще рана. У польскому праваходоўных органаў падтрымлівалася сумеснае падпрывемства ТАА «Белдо-замех». Як ужо выясняецца АБЭЗ, «Прамыловага-гандлёвай палаты», дырэктарам якой ёўляецца Людміла Сідо, супрацоўнічала з СП ТАА «Белдо-замех». Але ставіць кропку ў гэтой скандальнай справе яще рана. У польскому праваходоўных органаў падтрымлівалася сумеснае падпрывемства ТАА «Белдо-замех». Як ужо выясняецца АБЭЗ, «Прамыловага-гандлёвай палаты», дырэктарам якой ёўляецца Людміла Сідо, супрацоўнічала з СП ТАА «Белдо-замех». Але ставіць кропку ў гэтой скандальнай справе яще рана.

Пракуратура Гарадзенскай вобласці накіравала афіцыйны загад у КРУ МФ РБ і Падаткавую інспекцыю па Гарадзенскай вобласці аб правядзенні рэзві-зій фінансава-гаспадарчай дзейнасці фірмы і праверкі выканання падаткаўага заканадаўства. Яе вынікі стануть вядомымі праз некалькі тыдняў.

Андрэй АДЛЯНІЦКІ

Справа №3: «Незаконны акт»

Дырэктар сумеснага падпрыемства «Экалагічныя праекты» прызнаўся, што даваў гроши, каб «вырашыць пытанне са зваленненнем» працаўніка і «дзеля подкупа суддзяў, размовы з пра-куорорамі».

Пра тое, што, на працягу апошніх трох гадоў, на сумесным беларуска-нямецкім падпрыемстве «Экалагічныя праекты» адбываюцца дзіўныя речы, мы паведамлілі яшчэ ў памінку нынешняга года. Аднаго граму пашашка наркаманам хапае на 5-7 «доз», кожная з якіх у наркадылераў каштует 15-20 даляраў ЗША.

Сёня мы раскладам пра незаконнае, на наш погляд, зваленне юрисконсульта ўзлагі праваходоўства Уладзіміра Удалых.

«Прагул» за выходныя

Як толькі новапрызначане кіраўніцтва СП пазбавілася ад дырэктора Анатоля Іванова – адразу ж прыняліся за юрисконсульта Уладзіміра Удалых. На трэці дзень пасля заняція пасады, новы дырэктор А. Нічыпар паведаміў, што адхіляе яго ад працы. Юрyst не падпрацдаваўся. Тады, дырэктор дамогся, каб на пачатку траўня 2001 года Удалых пайшоў у адпачынок.

Што адбываўся цікім гэтуго месяца на падпрыемстве нам не вядома. Згодна плану патырніцтва дырэктора, у траўні падпрыемства СП павінна была праходзіць працэдуру сертыфікацыі, каб улетку завод мог пачаць сэрыйны выпуск прэміксаў (харчоў, якія дадаткі да кармоў жывёл), якімі, у перспектыве, планаваўся заваліць не толькі ў Гродне (так ім напісаны), а ў Красаўцы. Да таго ж «дакумент» аказаўся нікім не зацверджаны і (трымайтесь за ўзяўтак) у ім аднесеныя два выходныя дні – субота і недзеля.

ліца, што па загадзе Нічыпара, гарадзенскімі офісамі, у тагініцы ад Удалых, з'ехаў на іншую вуліцу горада.

Мэта тайной пералыскакі стала зразумелай толькі ў панядзелак 11 чэрвеня, калі Нічыпар выдаў загад аб зваленненні няўгоднага юрystа «за прагул без уважлівых прычын». Трэба сказаць, што дырэктор спрабаваў пры гэтым трымацца нейкай законнай працэдуры і нават склаў адмысловую паперу, якую пазней упартата называў «актом». Аднак пра тое, як павінен выглядаць акт, на падставе якога можна каросці зволіць, хто і дзе павінен яго напісаць і зацвердзіць, кіраўнік СП раіся, мабыць, толькі з касоўскімі бабулькамі. Таму і атрымалася, што ў гэтым «акце» не знайшлося запісу ані пра службовую асабу, ані пра камісію, якія склаляюць гэтыя документы. Затое, у ім былі подпісы людзей, якія да СП не мелі нікага дачынення. Каб было яшчэ смешней – «акт» быў складзены ў Гродне (так ім напісаны), а ў Красаўцы. Да таго ж «дакумент» аказаўся нікім не зацверджаны і (трымайтесь за ўзяўтак) у ім аднесеныя два выходныя дні – субота і недзеля.

Кантора піша

У выніку амаль гадовай пеп-рапіскі з пракуратурой, наконец апісанага вышый «документа», Уладзімір Удалых пачаў сумінавацца ў «дзеяздольнасці» некаторых службовых асабоў. Мы прачытаці толькі частку гэтай абышнай ка-распандэнцыі і таксама пачалі хва-ливачца за стан здароўя большасці з іх. Мяркуйце самі. Галоўным момантам усіх заняўчыця з'яўляецца просьба да пракуратуры – даць праваходу аянкну нічыпіра-каму «акту». Аднак, замест проста-га і яснага алказу на гэтае пытанне, пракуроры раённага і абласно-гага зваленіяў упартата адпісваліся фразамі: «ку выніку праверкі, падстава для ўзбуджэння крымінальнай справы не знойдзена».

Шаноўныя пракуроры, патму-мачце ж жарще: таякі вішнёвіца ад-казы азначаюць, што Нічыпар склаў свой «акт» згодна з патрабаваннем закону? Ці такі «документ» можа месьці нейкую законную моц? Толькі не трэба ізноў пра «крымінальную справу». Калі не можацца адказаць на дзвеўх словах (падказава-ем варыянты: «акт законны» і «акт незаконны»), то лепш распавядзіцца, чам вы хвараўлі для зваленіяў і ці мелі, напріклад, чарната-мазгавыя высо-вости.

Што тут можна далаць? Мяр-куючы па тым, што спадар Нічы-пар, дагэтуль, дырэктор СП «Эка-лагічныя праекты»... Але, нахай-чытага самі рабіць высновы.

«І пяць рубліў

на подкуп

пракурора»

Просіць усіх сумленных работні-каў пракуратуры прабачыць за вы-сказаваніем якіх-небудзіх злачын-ніяў. Такім чынам, настане 12 лютага 2004 года, сума запазыч-най СП нашаму чытану склаўся на 12.189.790 рубліў (зразумела – з улікам інфляцыі).

Тэлефонуць 72-29-96

Дзенік змагаеца за вас

Ці можна запляміць пракурорскімундзіръ беспакаральнім прызнаннем у подкупе пракурора?

зіра, чым беспакаральнім прызнаннем у падыходе пракуратора СП «Экалагічныя праекты» А. Нічыпара, падчас аднаго з судовых паседжанняў. Каб пазбегнуць матчымасці падвойнай інтэрпретацыі, працьвітуе ягоныя слова па-расейску так, як яны запісаныя ў пратаколе суда. Дырэктор Нічыпар распавядала ў судзе пра тое, дзеяла чаго заснавальнік СП перадаваў нейкаму чалавеку па прозвішчу Зюку, буйныя сумы наяўных грошай у рукіх:

«Деньги передавались для рэшэння следуючых вопросоў: во-первых, у нас были проблемы с приобретением сырьевых компонентов. У мене не было ни способности для решения этих вопросов. Также надо было решать вопрос по оплате долгов, которые немцы имеют в Германии. Для этого требовалась организация представительства фирмы «ЭПЕК», чтобы потом иметь возможность привозить через него сырье, реализовать как давальческое и рассчитываться с кредиторами.» – тут дазвольце спыніцца, каб запытана пракуратуры – які склад злачынства ўтрымлівае працэванне? Але самае цікавае: «ку выніку праверкі, падстава для ўзбуджэння крымінальнай справы не знойдзена». Аднак, замест простага і яснага алказу на гэтае пытанне, пракуроры раённага і абласно-гага зваленіяў упартата працэваваць на пытанні? Але, нахайчытага самі рабіць высновы...

Мы ж зробім карточку спра-вазадчу на Справе №1: «Право-ная кніжка». На момант здачы гэтуга нумару ў друк СП «Эка-лагічныя праекты» не выдала свайму бытому дырэктуру Анатолію Іванову право-ную кніжку і гро-ши. Такім чынам, настане 12 лютага 2004 года, сума запазыч-най СП нашаму чытану склаўся на 12.189.790 рубліў (зразумела – з улікам інфляцыі).

11 «Б» клас школы №11

Сёняні прапануем вам ацаніць яшчэ адзін выпускны клас. Гэтым разам у акцыі «Наша Будучыня» вырашыў пайдзельніцач 11 «Б» клас сярэдняй школы №11. Нагадаем, што мэтай нашай акцыі з'яўляецца абавязкенне стэрэатынага ўспрыніння ці маладога пакалення як абыякавага, ні да чаго не здольнага і пазбяўленага жыццёвых арыенціраў.

Калі Вы – вучань выпускнога класа і хоцеце, каб мы расказали пра Ваш клас, звязтайтеся да нас па телефоне: 72-29-96.

Алена МАКСІМАВА

У дарослым жыцці свае канструктарская здольнасці Алена плануе прымяніць у прафесіі інжынера. Але, мяркуючы па тым, што этая дзяўчына любіць слухаць музыку і чытаць мастацкую літаратуру, яе штодзённе жыццё не будзе пазбаўлены рамантыкі. Што ж датычыща куміру, Алена іх не мае і хоца заўсёды заставацца самой.

Святлана МАКАРА

Ёй падабаеца спасіцьца ўнутраны свет чалавека, таму Святлана плануе вывучаць на псіхолога. Любоў да музыкі і кнігі, спадзімся, дапаможа ёй у гэтам. А тое, што Святлана цэніць уласную індывидуальнасць, будзе вельмі дарчы, калі ёй давядзенча дапамагць людзям у падвышэнні ўсамаіэнкі.

Вікторыя ШОСТАК

Таксама як і сябровка, марыць стаць псіхолагам. Пакуль жа ўлюблёным заняткам Вікторыя, па-за школьнімі, зразумела, з'яўляеца слуханне музыкі. Дзяўчына, як спарадзіла псіхолаг, у іншых людзях найбольш цэніць іх індывидуальнасць. Эта ж чытачка і ацэнкі Вікторыі самай сябе.

Ірына ЮРЫК

Будучы перакладчык, яна ўжо зарас паглыблена вывучаннем замежных мовы. Акрамя таго, Ірына захапляеца музыкай і любіць пагутарыць па тэлефоне з сябровкамі. Размаўляць з Ірынай, напэўна, вельмі шкава, бо яна не імкнецца паўтараць чужыя думкі і заўсёды заставацца сама.

Кацярына РУЦЬКО

Мae вельмі добрае сэрца, частку якога заўсёды гатава адашаць «братаў нашым мешчнім». Менавіта таму, пасля заканчэння школы, Кацярына хоча вывучацца на ветэрынара. У вольны час дзяўчына любіць слухаць музыку, чытаць і пагуляць на кампютары. Адзінам кумірам, якога прызнае Кацярына, з'яўляеца яна сама.

Вікторыя ЯРАШЭВІЧ

Калі споўніца прафесійная мара Вікторыі то, не выключаю, што перад намі будучая старшыня аднаго з салідных

Першы рад злізу (злева направа): Алена Максімава, Святлана Макара, Вікторыя Шостак, Ірына Юрый, Кацярына Руцько. Другі рад: Вікторыя Ярашэвіч, Кацярына Семенік, Вікторыя Хірушка, Юлія Зіноўева. Трэці рад: Руслан Султанав, Вольга Валько, Дзмітрый Ігнатай, Аляксандра Царык. Чатцверты рад: Ігар Гайдзен, Аляксей Рамазанав, Аляксей Баброўскі, Вячаслаў Кляменцьеў. Пяты рад: Аляксей Балдоўскі, Дзмітрый Глінскі, Яўген Даляжэнка, Аляксандар Насань.

банкай. Пажадае ёй, каб нягледзячы на строгі статус банкіра, у дарослым жыцці дзяўчына знаходзіла, як і сёня, час на адпачынак з сябрамі і забавы. Нашае пажаданне, напэўна, споўніца, калі Вікторыя будзе хоць у нечым галоўной на сваю ўлюбёную співаку Мадонну.

Кацярына СЕМЕНІК

Дастаткова рэдкае ў сучаснай моладзі захапленне матэматыкай іерадызінчына. Кацярына вывучае будучай прафесіі – бухгалтар-еканоміст. Матэматычны склад разуму не перашкоджае ёй шкавіцца таксама мастацтвам, у прыватнасці – музыкай, і баўбіц з сябрамі час на дыскатках. Непадобнасць ні да каго – адна з галоўных якасцяў, якую Кацярына цэніць у людзях.

Вікторыя ХІРУШКА

Любоў да жыцця – этая якасць пайўвала на жаданіе Вікторыі стаць лекарам, каб ратаваць жыццё іншым людзям. Зважаючы на тое, як дзяўчына баўші свой вольны час – слухае музыку, чытае і глядзіць тэлевізар – яна чалавек сузіральны і не склонна да неразважлівых учынкуў. Куміру Вікторыя не мае і хоца заўсёды заставацца самой.

Юлія ЗІНОЎЕВА

Пакуль не выбрала сваю будучую прафесію, але, як і сябровка, хільдзяча да таго, каб стаць лекарам. Тэмперамент Юліі не дазваляе ёй дуго сядзець у хаце, і яна карыстаецца кожнай магчымасцю, каб пайсці на дыскатку і праста пашашыраваць па вуліцах горада. Юлія не хоца быць ні да каго падобнай, таму што цэніць уласную індывидуальнасць.

Ігар ГАЙДЗЕН

Пасля заканчэння школы Ігар пачне асвоіваць прафесію цырульніка, каб споўніць свою мару і стаць стылістам-дизайнерам. Мяркуюм, што першымі кілентамі хлоша стануть ягоныя сабры. Менавіта з ім, Ігар праводзіці ўзвесь вольны час. Ігар не мае куміру, бо ён цалкам задаволены самім сабой.

Аляксей РАМАЗАНАВ

Як мінімум дзве рэчы не выклікаюць у яго пачуцця абыякавасці – кампютары і канструктарскія вырабы. Па прынцыпе такога дуализму сваю будучую прафесію ён жартам акрэслівае: «Праграміст-кандытар». Большасць часу, пасля школьніх заняткаў, Аляксей праводзіць на кампютары. А самога сёбі ацэнівае як «адзінага і не пайторнага». Тэму і не мае куміру.

Аляксей БАБРОЎСКІ

Чалавек, які паклопаўца пра надзённую для нашай краіны энергетычную бяспеку, калі вывучацца на інжынера-энергетыка. У змаганнях з расейскімі «чубай-

дзень дарыць людзям «свята прыгажосці», – удакладніце яна. Па захапленнях дзяўчыны відаць, што яна вельмі неадынарная асоба – вырошчае кактусы, грае на фартыні і гуляе з сябрамі у валейбол. Пра сваёй куміру – маму, Вольгу кажа: «Хачу быць такім жа выдатным цырульнікам як яна».

Дзмітрый ІГНАТАЎ

Прызнаўшы ў тым, што хворыя зубы – гэта адзінае, што хвале ўсю сёнюні. Менавіта тому, хлопец хоча стаць стоматолагам. Пакуль што ўвесі вольны час Дзмітрый прысвячае кампютарным гульням. Планіце «кумір» у яго атансамляеца з «ідалам». Таму, як сапраўдны хрысціянін, хлопец падкрэслівае: «Я не патрабую ідалаў».

Аляксандра ЦАРЫК

Ёй вельмі падабаеца дапамагаць хворым, і яна вырашыла, што стане лекарам. Якім? Над гэтым пытаннем Аляксандра, пакуль што думае. У вольны час дзяўчына любіць гуляць у валейбол, колекцыяніче паштукоткі і каландарыкі. У людзях Аляксандра цэніць перш за ўсё індывідуальнасць.

Ігар ГАЙДЗЕН

Пасля заканчэння школы Ігар пачне асвоіваць прафесію цырульніка, каб споўніць сваю мару і стаць стылістам-дизайнерам. Мяркуюм, што першымі кілентамі хлоша стануть ягоныя сабры. Менавіта з ім, Ігар праводзіці ўзвесь вольны час. Ігар не мае куміру, бо ён цалком задаволены самім сабой.

Дзмітрый ГЛІНСКІ

Яго можна ахарактарызаваць дзвюма словамі: «жартайкін» і «лавелас». Але такімі якімі? Нам здаецца, што найлепшыя гарадзенскія бары, клубы і рэстараціі будзць змагацца за тагака работніка. Чаму? Аляксей займаеца вольнай барацьбой і веданне ім адмысловых прыёмаў будзе дарчы, калі спартрэбіца супакоіць раз ўшаных наведаўальнікаў. Куміру Аляксей не мае, бо хоца заставацца самім сабой.

Ігор ГАЙДЗЕН

Пасля заканчэння школы Ігор пачне асвоіваць прафесію цырульніка, каб споўніць сваю мару і стаць стылістам-дизайнерам. Мяркуюм, што першымі кілентамі хлоша стануть ягоныя сабры. Менавіта з ім, Ігор праводзіці ўзвесь вольны час. Ігор не мае куміру, бо ён цалком задаволены самім сабой.

Аляксей РАМАЗАНАВ

Як мінімум дзве рэчы не выклікаюць у яго пачуцця абыякавасці – кампютары і канструктарскія вырабы. Па прынцыпе такога дуализму сваю будучую прафесію ён жартам акрэслівае: «Праграміст-кандытар». Большасць часу, пасля школьніх заняткаў, Аляксей праводзіць на кампютары. А самога сёбі ацэнівае як «адзінага і не пайторнага». Тэму і не мае куміру.

Аляксей БАБРОЎСКІ

Чалавек, які паклопаўца пра надзённую для нашай краіны энергетычную бяспеку, калі вывучацца на інжынера-энергетыка. У змаганнях з расейскімі «чубай-

самі», вядома ж, трэба быць у добрай фізычнай кандыцыі. Таму Аляксей дарма не губляе свой вольны час, а прысвячае яго баскетболу. Хлопец хоча быць падобным толькі на самога себе.

Вячаслаў КЛЯМЕНЦЬЕЎ

З маленства захапляеца кампютарам і не ўяўляе для сябе іншай прафесіі, акрамя прафесіі праграміста. Увесі вольны час Вячаслаў таксама прысвячае кампютару. Ві спытаецае, адкуль у хлопца такая прафесія? Адказвае: башкыя Вячаслаў праграміст і, адначасова, самая аўтарытэтная асоба для сына.

Аляксей БАЛДОЎСКІ

У прафесійным жыцці хоча прысвяціць сябе сферы грамадскага харчавання і вывучацца на барынца. Нам здаецца, што найлепшыя гарадзенскія бары, клубы і рэстараціі будзць змагацца за тагака работніка. Чаму? Аляксей займаеца вольнай барацьбой і веданне ім адмысловых прыёмаў будзе дарчы, калі спартрэбіца супакоіць раз ўшаных наведаўальнікаў. Куміру Аляксей не мае, бо хоца заставацца самім сабой.

Дзмітрый ГЛІНСКІ

Яго можна ахарактарызаваць дзвюма словамі: «жартайкін» і «лавелас». Але такімі якімі? Нам здаецца, што найлепшыя гарадзенскія бары, клубы і рэстараціі будзць змагацца за тагака работніка.

Аляксандар НАСАНЬ

Любіць кампютары і ўсё, што з ім звязана. Таму ў дарослым жыцці хоча працаўца праграмістам, пажадана ў галіне барацьбы з кампютарнымі злачынствамі – хакерамі. Было бы някепска, каб хлопец патрапіў працаўцаў на прадстаўніцтва суветнавядомай кампаніі Microsoft. Тым больш, што яе стваральнік Біл Гейтс з'яўляеца куміром Аляксандра.

Прапануем прыняць удзел у галасаванні на лепшы выпускны клас

Гродна. Дзеялістага – запойніце купон і дашице яго на adres: 230025 г. Гродна, вул. Карла Маркса, 11 (2-гі паверх).

КУПОН-ЛАТАРЭЯ

Акцыя «НАША БУДУЧЫНЯ»

Мне найбольш спадабаўся клас _____ школы _____

Імя _____ Прозвішча _____

Мой контактны тэл. _____

Адрас: _____

Што мене сярод атрыманых купонаў мы будзем разыгрываць трох паўгадовых падліскі на нашу газету. Па выніках галасавання напярэдадні выпускных вечароў будзе вызначаны найлепшы клас горада, якому «День» прысвяціць галоўную тему аднаго з чэрвенскіх нумароў.

Давайце знаёміца з нашай будучынай РАЗАМ!

З Ліможа - у Бардо

на наступным тыдні перамесціца экспазіцыя праць вядомых гарадзенскіх мастакоў.

Прымеркаваная да калядаў выстава гарадзенскіх майстраў пэндзля і алоўка, карыстаеца неверагодным поспехам у Францыі. Летась айчынныя жывапісцы, графікі, габеленшчыкі і керамісты дзвойчы выстаўляліся ў гардзе-пабраціме Гродна – старадаўнім Ліможы.

– Дзеля таго, каб беларуска-французскія супрацоўніцтва ў галіне выяўленчага мастацства не перапынялася, па ініцыятыве лідара мастацкае суполкі «Ліможа скульптара Патрыка Банк пайстала новая творчая арганізацыя пад назвай «Артклуб», – паведаміла ДНІО кура-

тарка леташніх выставаў беларускіх мастакоў у Ліможы **Марыя Мацко**. – Узначаліў яе спадар Эрэв Гоўсерль, які ўзай на сябе абавязкі арганізацыі выставаў беларускіх мастакоў у іншых гарадах Францыі.

І вось, на наступным тыдні ў знакамітым французскім горадзе Бардо адкрыцца экспазіцыя жывапісу Сяргея Грыневіча і Аляксандра Сільвановіча, мастакаў кавальства Юрасі Мацко і керамікі Васіля Мартынчука. На выставе будзецца прадстаўлены працы лідара знакамітай менскай мастацкай суполкі «Няміга» Леаніда Хобатава.

Вашлаў Галімскі

Дурноты нашага жыцця

Гігантаманія

Шыра
кажуны, міне
страшэнна
напалахала
празднікская
пастанова аб
рэканструкцыі
беларускай
часткі
Аўгустоўскага
каналу. Улады хочуць туды
зваціца замежных турыстаў і
падзарабіць? Барані Божа, кап
чарговаса аднаўленне помніка
гісторыі і архітэктуры не
сталася катастрофай для
унікальнага прыроднага
ландшафта.

реч, улетку пакатаюча на лодачках і байдарачках невілікі купкі аматараў воднае греблі, пазагараючы, пап'ючы піку... да widzenia!

Паводле презідэнцкага дэкрэту ўсе працы маюць быць завершаны ў 2006 годзе. Ах, мама родная! Значыць, аднаўляць беларускую частку каналу будзь крыйсерскім тэмпамі, на хуткую руку, каб датэрмінова апрыходзіць гроши з дзяржаўнай казны і адрапартаўша аб эданы абекту. А там хай хоць трава не расце!

Пакуль жа яна, сакавітая і росная, сцелецца ў сваіх спрадвечных выглядзе. І птушкі спываюць, вічы свае гнёзды, і зайчыкі бегаюць па лабізікі лясных паліянках. Як у сапраўдным вырай! Уяўляеце, што будзе, калі купка высокапастаўленых дзяржавных візірэй нашле на гэту маленкую Беларускую Аркадью армію кранаў, бульдозераў ды прагніх галадамаў і галавацяў?! А яны ўжо, наваліўшы дзесяткі-сотні тон цементу, цэглы ды іншага паскучства разгульяшы на прыродзе з гіганцкім размахам. І паплынуць па тын унікальным канале не кашкі і рыбы, а вясёлкавыя плямы нафты й мазуты...

А можа яшчэ не позна амовіща ад хварабральнай гігантаманіі ды праста акуратна пачыніць канал і захаваць, як унікальны помнік інжынернага майстэрства XIX стагоддзя. Не дадумаліся ж італьянцы, каб звабіць большую колькасць турыстаў, аднавіць Калізей...

Юры ГУМЯНЮК

КУПОН БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ

Імя і прозвішча

Телефон (адрас)

- куплю   прадаю   мянію   рознае   знаёмы
- Паслугі   піцензія

Тэкст

Аб'явы, дасланные на купонах, друкуюцца ў першую частку: неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраце на пошце на адрес: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Увага! Аб'явы ў рубрику знаёмыў прыманоцца толькі пры наяўнасці хатнага адресу

Перадузяты агліяд прэсы

Пяць з паловай хворых

«Разумных бараноў наогул жа нямнога,

А гэты – дык дурнай дурнога...»

Кандрат КРАПІВА

Сябры, перад сённяшнім агліядам газетай, хачу патлумачыць Вам, чаму ў поле майго свінскага зроку трапляюць толькі два выданні – «Вечерні Гродно» і «Биржа информации». Дзеля гэтага падзяляюся ўспамінам са свайей маладосці.

Вучыўся я ў адной вядомай – у шырокіх колах аблежаваных :) звяроў – журналістскай школе, у якой выкладаў знакаміты Свінтусоў Кабанавіч Мега-Грандыёсус. Менавіта ў яго, я з сябрамі, тады ўсё мы были толькі свінтускамі-мінімускамі, браў першыя заняткі «шчайкаплёрскага» майстэрства. Выглядала гэта так, што мы аддавалі спадару Свінтусоўду сваю пісаніну, а праз нейкі час ён вяртаў нам, пачыркныя чырвоныя стрыжнем працы, углас распавядаваючы пра недахопы толькі некаторых з іх. Чаму «некаторых?» Адкаку словамі Свінтусоўда Кабанавіча: «Ты працы, якія я аддаю моічкі, не цягнуть нават на «двойку». А аблеркаванне гэтых сачыненняў маральна да вінішнай ях аўтараў». Цяпер зразумела, чаму ў сваім агліядзе працы я аблажжаючыся толькі «ВГ» і «БІ»?

***

«Вечерні Гродно» на мінулым тыдні пісаў пра вядомую гарадзенскую спявачку і аўтарку песень Алену Пячы-

ніну, якой, пасля такога «піяра», можна толькі паспачуваць. Паводле «ВГ» спадарыня Пячыніна, распавядаваючы пра адзін са сваіх канцэртаў, сказала:

«Пасля 15-минутнага реверанса я выходжу на сцену і вижу полуපусты зал».

Мушу прызнацца, што я б таксама выйшаў з залы, калі б артыст перед канцэртам напрацягту пятынацца хвілінай займаўся паклонамі. Але мне чамусыў злаеща, што Алену Пячыніна распавядала не пра реверанс, а пра канферанс, не падзарошуячы пра то, што рэдактары «ВГ» не адразніваюць гэты паняцці.

У гэтым жа артыкуле «ВГ» укладаў у вусны Пячынінай, якая хвалілася сваімі добрымі адносінамі з дачкой, яшчэ адно прызнанье:

«Это достаточно редкий случай, когда у родителей такие отношения».

Сапраўды, рэдкі выпадак, калі дачка адначасова з ўяўляеца «башкай» для свайей маці. Ці гэта ізноў фантазія «ВГ»?

***

Калі на пазамінным тыдні ў вічэрні эфіры АНТ вы глядзялі масташкую стужку «Чатыры піара», то, напэўна, памятаеце сцену выступу аднаго з герояў – сляпога ветэрана вайны Бры-

танскай імперыі з жыхарамі адной з каленій у Афрыцы. У «Бірже інформации» таксама паглядзеі фільм і «творчы» выкарысталі фрагмент згаданага выступу ў артыкуле пра вайну Савецкага Саюза ў Афганістане:

«За тысячи километров от дома, сражаясь на чужой земле, они всегда чувствовали, что война идет за того, кто слева и справа. Потом, когда империя распадается – все, что останется – это память о драгоценных моментах, когда боевые друзья были плечом к плечу».

Калі б працы таварыши фрагмент быў «БІ» ўзяты ў двукосе і мелася спасыка на фільм – я б нікога не падазраваў у плагіаце.

***

«БІ» на мінулым тыдні адзначыла сяячэ адным рэдактарскім «перлам» і выпуціла ў свет наступную сенсациі:

«По последним данным зарегистрировано около пяти с половиной случаев ВИЧ инфицированных и больных СПИДом».

Мыне асабліва цікавіць той чалавек, які, паводле «БІ», захвароў напалову. Калегі, калі ласка, вазыміце ў яго інтэрвю!

Зайсцёды да Ваших паслугаў,

**Свінту
ГРАНДЫЁЗУС**

Тэлефоннае апытанне гарадзенцаў

«Есць у нас адзін Валянцін...»

Калі планаваўся гэты нумар, тэма апытання з'явілася сама сабой. «Напярэдадні 14 лютага з гарадзенцамі трэба размаўляць пра каханне» – казалі ў адзін голас супрацоўнікі рэдакцыі. Сфармуляўшы сябі пытанне дапамагла нашая чытальчыка Ліза, якая папрасіла даведацца, каго віншуюць са «святам закаханых» жыхары нашага горада. Ліза призналася таксама, што апытанне, у якісці «валянцінкі», хацела б прысвяціць свайму каханому Іллі.

Мы з задавальненнем выканалі просьбу Лізы і спыталіся ў жыхароў Гродна: Каго Вы павіншуюце з Днём Святога Валянціна?

«Нікога» – 16%

Столкні апытаных, па розных прычынах, прайгнару наядохдзячая свята.

«Мой каханы ўжо памёр і я не маю чыннага кахаваць», – сказала адна з гарадзенак. Ты, хто назаўсёды страшіў сваю «палавінку», аказаўся ажно 9 чалавек. У іх лік, дарчы, не патрапіў ні адзін мужчына.

Прадстаўнікі моцнай палавы не знайшліся сіротых (6 суразмоўнік), хто яшчэ шукае свае каханане.

Але вельмі ўразіла нас гісторыя жанчыны сталага ўзросту, якая марыць

вярнуць «першое каханне», пакінutaе 25 гадоў таму ў Казахстане. «Нідаўна я там была і спрабавала яго знайсці, але не змагла» – пажалілася жанчына і выказала намер адшукаць каханага праз тэлепраграму «Жди меня».

«Каханага чалавека» – 84%

Чешыш, што ажно 36 чалавек прызначаліся ў каханні да свайго мужа ці жонкі. «Мы жывем разам амаль 40 гадоў і чым далей, тым больш я цяно ў ім шырэсць. Пры чым не толькі ў адносінах да мене, але – увогуле» – прызналася ДНІО пенсіянка. Маладэйшыя жонкі хвалілі сваіх мужоў за «пышноту», «сцілісці», «працаўлівасці» і нават «невядома за што». «Можа за тое, што і ён мене кахае?» – разважала адна з іх. Мужчыны часцей за ёсць падкэрэсліві ў сваіх палавах «прыгожасці» і «тэмперамент». «За працаўлівасці» пахвалілі толькі адзін. Але найбольш забуйная размова атрымалася з гарадзенцам, якога пытанне пра стаўчынія якасці жонкі азадзялала. У хвіліне ягонага раздуму мы пачуціў слухаўшы жаночы голос, які даносіўся, відавочна, з суседніга пакою: «Хопіць ужо балбатаць па телефоне, кладзі слухаўку!»

Самая рамантчная

катэгорыя апытаных – маладыя закаханыя хлопцы і дзяўчата – складае 12%. Шкода, што большасць з іх выказала занадта лаканічна. «За добрату» – сказала адна з дзяўчан, калі мы пакінавіліся, за што яна кахае свайго абраника. Толькі адзін «жаніх» распавяў пра сваю пасю паддрабязней: «Загадная прыгожая бландынка з супер фігурай. І яшчэ, яна надзвычай кемлівая...»

Каханні, як вядома, не перашкаджаюць нават сямейныя вузы і ажно 5 чалавек прызналася, што падарыць «валянцінку» каханку ці каханцы. Як мінімум, адной гарадзенцы зрабіць гэта будзе асабліва зручна, бо: «Майго каханіка як раз і звяць Валянцін».

«Выпадкова» патрапіў у групу «закаханых» 31 апытана. Гэтыя людзі вызначылі аўтакам свайімі сімпаты і кагосці са сваімі. Але самы арыгінальны палаўнянам адказ мужчыны, які заявіў: «Есць у нас на працы адзін Валянцін, вось яго і павіншую».

A. ПЫТАЛЬНИК

Каго вы павіншуюце з Днём Святога Валянціна?

нікога 16%

каханага чалавека 84%

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90